

FOKUS: MIGRASJONSKRISEN

Når signaleffekten helliger midlene

Ann-Magrit Austenå*,

Generalsekretær, NOAS, Norsk organisasjon for asylsøkere

Innledning

Norge ligger på Europa-toppen¹ når det gjelder retur av afghanske barnefamilier og ser positive endringer i Eritrea som ingen andre land oppfatter. Høsten 2015 beordret regjeringen utlendingsmyndighetene til å avvise asylsøkere på den norsk-russiske grensen. Flyktningers mulighet til permanent opphold og familiegjenforening skal kraftig begrenses og unge enslige afghanere skal kun få midlertidig opphold til de fyller 18. Regjeringen har ett hovedmål i asylpolitikken: Mennesker på flukt skal få klare signaler om at de ikke bør komme til Norge.

Den blå tråd i regjeringens asyl- og flyktingpolitikk er satsing på avslag, retur og tiltak som vil vanskeliggjøre livet i Norge for flyktninger med opphold. For statsminister Erna Solberg er det viktig at vi ikke oppfattes som mer sjenerøse enn andre land, for å unngå at «flere enn naturlig» velger Norge. For innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug er målet å bli strengest i Europa.

Da FrP høsten 2013 dannet regjering med Høyre, var det et overordnet mål for partiet å bremse innvandring og stramme kraftig inn på asylpolitikken (Dagbladet 2013). Jakten på symbolpolitiske tiltak startet umiddelbart og en skarp økning i tvangsretur av utlendinger uten lovlig opphold i riket sto høyt på prioriteringslisten (Politisk plattform for Høyre–FrP-regjeringen 2013). Mens det ble returnert 5 966 utlendinger uten lovlig opphold i 2013, ble måltallet for retur av utlendinger satt til 7 100 for 2014. De største gruppene var utviste straffedømte og personer som skulle returneres til andre europeiske land i tråd med Dublin-forordningen. Den tredje gruppen utlendinger som skulle uttransporteres; asylsøkere med avslått søknad, ble økt fra 1 200 til 1 500. I arbeidet med revidert budsjett ble måltallet

*Korrespondanse: Ann-Magrit Austenå, Norsk organisasjon for asylsøkere. Email: anmagrit.austena@noas.org

¹Ifølge statistikk fra politiets Utlendingsenhet ble det returnert 80 personer til Afghanistan i 2015, 435 i 2014 og 243 i 2013. Søk i Eurostats statistikk om tvungen retur <http://ec.europa.eu/eurostat/web/asylum-and-managed-migration/data/database> viser at det i 2014 bare var Frankrike, av landene som er nevnt i statistikken, som hadde høyere antall tvangsreturer til Afghanistan. I 2015 (hvor returallene fra Norge til Afghanistan var lave) var det bare Frankrike, Danmark og Ungarn som hadde høyere tall.

skrudd ytterligere opp: 1 900 av 7 100 returnerte utlendinger skulle være asylsøkere med endelig avslag.

Forhold langt utenfor norsk politisk kontroll gjorde det utover våren og sommeren vanskelig å nå måltallene. Krigen i Syria vokste i omfang og islamistiske grupperinger utløste krig mot irakiske myndigheter og kurdiske Peshmerga-krigere. I Gaza var det dyp humanitær krise og returstans etter Israels angrepskrig sommeren 2014 og i Vest-Afrika herjet ebola. For justisminister Anders Anundsen og FrP var det imidlertid av stor symbolpolitisk betydning å kunne vise til en strengere asylpolitikk og høyere retur tall enn under den rødgrønne regjeringen. Forvaltningen fikk derfor pålegg om å prioritere returarbeidet og grupper av asylsøkere ble mål for tiltak og utspill av symbolpolitisk betydning. Eksempler vi skal se nærmere på har det til felles at de har dramatiske konsekvenser for enkeltpersoner, samtidig som de er svakt faglig begrunnet og med sviktende politisk forankring.

Afghanske barnefamilier

I et møte mellom Justisminister Anders Anundsen (FrP) og ledere i Politidirektoratet og Politiets utlendingsenhet (PU) i august 2014 ble Anundsen informert om at politiet hadde store problemer med å nå de høye retur-måltallene. I følge dokumenter Bergens Tidende seinere fikk tilgang til, fikk polititoppene klar beskjed om at måltallene skulle nås, uansett, og at antallet asylreturer var særdeles viktig (Bergens Tidende 2015).

Mange afghanske barnefamilier hadde blitt værende i Norge etter avslag på søknad om asyl. Returavtalen mellom Afghanistan, Norge og UNHCR fra 2005 åpnet for tvangsreturer, men afghanske myndigheter var negative til tvangsretur av barnefamilier til Kabul, ikke minst hvis familiene aldri hadde bodd i byen eller manglet nettverk som kunne bistå dem der. Afghanistan var under stort påtrykk fra Iran og Pakistan. Begge land huset mellom 2 og 3 millioner afghanske flyktninger. Både pakistanske og iranske myndigheter ville returnere flere afghanske flyktninger til hjemlandet. Samtidig økte intern migrasjon fra usikre, fattige deler av landet til hovedstaden Kabul. Etter at vestlige land hadde trukket store deler av sine militære styrker ut av landet og internasjonale servicetilbydere fulgte etter, var arbeidsledigheten i Kabul stigende og de humanitære forholdene svært vanskelige for mange internflyktninger (The Asia Foundation 2015).

Høsten 2014 ble norske tvangsutsendelser av lengeværende barn kraftig intensivert. Afghanske barn som hadde bodd flere år i Norge utgjorde en betydelig andel av dem som ble sendt ut. Justisminister Anders Anundsen henviste flere ganger utover høsten 2014 til at det tidlig i 2014 hadde «åpnet seg en mulighet» for retur av barnefamilier til Afghanistan. Det ble aldri nærmere utdypet hva denne «åpningen» bestod i.

Regjeringens støttepartier, Venstre og KrF, reagerte på massive utsendelser av lengeværende barn og mente dette var i strid med intensjonen i asylavtalen med regjeringen. I oktober informerte Anundsen Stortinget om at han i tildelingsbrevet i januar 2014 hadde gitt politiet nye retningslinjer for å sikre at lengeværende asylbarn

ikke skulle prioriteres spesielt i utsending av asylsøkere med ulovlig opphold. Retningslinjene hadde imidlertid aldri nådd politiet. Det hadde Anundsen ikke fått med seg, fordi han aldri leste kopien av tildelingsbrevet eller politiets rapporter til politisk ledelse om retur av barnefamilier.

I januar 2015 ble justisministeren innkalt til åpen høring om regjeringens returpolitikk i Stortingets kontrollkomite. I februar avslørte Bergens Tidende at afghanske myndigheter allerede i november hadde skrevet brev til den norske ambassaden i Kabul, hvor de protesterte mot det høye antallet returnerte barnefamilier fra Norge. Brevet ble vinteren 2015 fulgt opp med nye brev, hvor afghanske myndigheter ba om midlertidig stans i retur, inntil det foreligger en ny returavtale mellom Norge og Afghanistan.

Justisministeren unngikk mistillit, men fikk skarp kritikk i Stortinget, som i desember 2014 hadde vedtatt nye bestemmelser om sterkere vektlegging av barns beste i lengeværende barn-saker. Gjennom sitt hardkjør for å få opp returallene hadde Anundsen angrepet et kjernepunkt for KrF og Venstre i asyldtalen mellom regjeringen og de to støttepartiene. Helt fra de første forhandlingene om en felles politisk plattform mellom en regjering av Høyre og FrP og støttepartiene Venstre og KrF, hadde styrkede rettigheter og et bedre rettsvern for lengeværende asylbarn stått sentralt for mellompartiene (VG 2013).

Afrikas Nord-Korea

Eritreere var den største gruppen asylsøkere til Norge i 2013 og nesten alle fikk beskyttelse. Våren 2014 var ankomstene fra Eritrea fortsatt relativt høye. En hovedårsak til flukt fra Eritrea, ved siden av manglende rettssikkerhet og ytrings- og trosfrihet, er en slaveliknende nasjonaltjeneste på ubestemt tid for alle kvinner og menn mellom 18 og 40 år. Straff for å unndra seg pliktig nasjonaltjeneste kan være svært alvorlig. FNs Høykommissær for flyktninger (UNHCR) mener at alle eritreere som unndrar seg nasjonaltjenesten risikerer forfølgelse (UNE 2011). Eritreas president Isaias Afewerki hevder landet er i en beleiringssituasjon, fordi Etiopia okkuperer eritreiske grenseområder. Dette gir ham grunnlag for å opprettholde tvungen verneplikt på ubestemt tid.

I juni 2014 reiste statssekretær i Justisdepartementet, Himanshu Gulati til Asmara for samtaler om en mulig returavtale med Eritrea. Norge ville i tilfelle bli det første vestlige land som tvangsreturnerte eritreere. Reportere uten grenser rangerte i 2014 Eritrea som nr. 180 av 180 på sin pressefrihetsindeks og FN-rapporter meldte om stor fare for fengsling, tortur og forsvinninger for asylsøkere som vendte tilbake (FN 2013).

– Vårt ambisjonsnivå er å returnere cirka 45 prosent flere enn den rødgrønne regjeringen, men det er land der vi skulle ønske det gikk fortere, sa Gulati etter besøket i Asmara (Klassekampen 2014).

Samme høst overtok Jøran Kallmyr som statssekretær i Justisdepartementet. 17. desember 2014 meldte den afrikanske nettavisen www.caperi.com at norske justismyndigheter hadde inngått avtale om støtte til yrkestrening for returnert

ungdom i Eritrea. Avtalen for 2015 innebar 5,1 millioner NOK til kontantstøtte og yrkestrening for frivillig returnerte til Eritrea. Eritrea ble ikke akseptert som medlem av IOM, Den internasjonale organisasjonen for migrasjon, før i november 2015. IOM Norge tilbyr kun assistert frivillig retur til Eritrea, men det er svært få som returnerer dit frivillig. I 2015 var det ifølge UDI kun en person som reiste assistert av IOM til Eritrea. Til alt overmål skulle yrkestreningen skje i regi av ungdomsbevegelsen til Afewerkis parti: National Union of Eritrean Youth and Students, NUEYS, en organisasjon som er forhatt og fryktet i eritreisk diaspora.

Dobbel utenrikspolitikk

Avtalen om yrkestrening i Eritrea ble inngått samtidig som utenriksminister Børge Brende presenterte regjeringens stortingsmelding om menneskerettigheter i utenriks- og utviklingspolitikken (Meld. St. 10 (2014–2015)). I meldingen understrekes det tre hovedområder for regjeringens arbeid for å styrke etterlevelse av menneskerettigheter:

1. Individets frihet og medbestemmelse.
2. Rettsstat og rettssikkerhet.
3. Likeverd og like muligheter.

Videre vil «mottakerlandets vilje til å styre i samsvar med menneskerettigheter, demokrati og rettsstatsprinsipper være viktig. Utviklingen innen disse områdene vil ha stor betydning for hvorvidt, hvordan og hvor sterkt Norge kan bidra med økonomisk støtte til enkeltland.»

Regjeringen praktiserte en dobbel utenrikspolitikk overfor Eritrea. Mens utenriksministeren, diplomater og andre offisielle representanter til FN uttrykte stor bekymring for nasjonaltjeneste på ubestemt tid og grove menneskerettighetsbrudd, fikk politisk ledelse i Justisdepartementet forvalte sin egen, parallelle utenrikspolitikk overfor regimet i Asmara.

Kallmyr hevdet i januar 2015 at muntlige forsikringer fra myndighetene i Eritrea om å redusere militærtjenesten til 18 måneder, la grunnlag for hjemsendelse av mange av eritreerne som de siste årene hadde fått innvilget asyl i Norge. En delegasjon fra Landinfo ble sendt til Eritrea for å foreta en uavhengig vurdering av påstandene fra Eritreas myndigheter om endringer i nasjonaltjenesten. Konklusjonen i Landinfos notat av 23. mars (2015) var at det ikke var mulig å si noe sikkert om det ville komme reelle endringer i nasjonaltjenestetiden og i bruk av utenomrettslige straffereaksjoner mot folk som unndrar seg tjenesten. Da FNs menneskerettighetsråd i Geneve i juni 2015 diskuterte situasjonen i Eritrea, kom det ikke noe forpliktende svar på gjentatte spørsmål om reduksjon i landets obligatoriske nasjonaltjeneste (FN 2015). Med andre ord var det ikke noe grunnlag for praksisendring overfor eritreiske asylsøkere eller opphør av flyktningstatus for eritreere i Norge. Men signaleffekten var oppnådd: Eritreere i Norge fryktet at tillatelsen skulle bli tilbakekalt, og ryktet om norsk innstramning spredde seg internasjonalt.

Knusende FN-rapport

Våren 2015 var hver fjerde båtflyktning til Italia en eritreer. I mai kom snaut 600 eritreiske asylsøkere til Norge. Nesten 200 av dem var enslige mindreårige. Det var tid for nye signaler, og i juni satte Kallmyr seg på flyet til Asmara. Kallmyr kom hjem uten dokumentasjon på endringer i eritreisk politikk. Samtidig lanserte en egen undersøkelseskommisjon fra FN sin rapport om situasjonen i Eritrea. Rapporten ga en knusende dom over menneskerettighetssituasjonen i landet og beskyldte det eritreiske regimet for «systematiske, utbredte og grove brudd på menneskerettigheter i landet i regi av eritreiske myndigheter» (FNs Menneskerettighetskommisær 2015).

FNs spesialrapportør for Eritrea, Sheila B. Keetharuth, beskrev internering, tvangsarbeid, tortur, angiveri og sex-slaveri. Keetharuth ba europeiske land om ikke å sende folk tilbake til Eritrea.

Konfrontert med FN-rapporten svarte Kallmyr 8. juni (NRK 2015) at han «– håper for eritreiske innbyggers skyld at det ikke er så ille som denne rapporten sier.» Han fastholdt imidlertid at regjeringens ambisjon var å kunne returnere eritreere «så snart Eritrea ikke lenger har en nasjonaltjeneste som innebærer brudd på menneskerettighetene». Uttalelsene førte til ville rykter om norsk politikk overfor Eritrea. Gjennom mobiltelefoner og internett spredde ryktene seg raskt til eritreere på flukt. En konsekvens av Kallmyrs uttalelser etter besøket i Asmara, var at nyankomne, enslige mindreårige asylsøkere fra Eritrea sommeren 2015 ble gående på gata i Oslo, fordi de ikke turte kontakte politiet for å søke om beskyttelse i Norge.

Schengens yttergrense i nord

Måltallet for tvangsreturer for 2015 ble satt til 7 800. Da asylankomstene økte utover sommeren ble det foreslått internt i politiet at ressurser måtte omprioriteres fra returarbeid til ankomstregistrering. Men beskjeden fra Justisdepartementet var klar: Tvangsreturer skulle prioriteres.

Øst-Finnmark politidistrikt varslet Politidirektoratet 9. september om «store problemer med å håndtere den økte strømmen av asylsøkere» over den norsk-russiske grense. Mellom 10 og 15 asylsøkere per dag over Storskog ble imidlertid ikke vurdert som alvorlig. I Oslo var derimot kapasiteten i politiets lokaler på Tøyen sprengt. Ankomstene fortsatte å øke, både over Storskog og fra Sverige og Danmark. Øst-Finnmark politidistrikt sender nytt varsel 8. oktober om en «dramatisk endret situasjon». UDI-direktør Frode Forfang beskriver situasjonen som en nasjonal krise. Internasjonale medier har fattet interesse for den nye, eksotiske «Arctic route» inn i Schengen og politikere fra Frp og Senterpartiet mente grensa måtte stenges.

Fredag 13. november foreslo regjeringen å sette det til da uavhengige klageorganet Utlendingsnemnda under politisk instruksjon og at asylsøkere som kom over Storskog kunne avvises og sendes tilbake til Russland uten å få asylsøknaden realitetsbehandlet i Norge. Forslagene la til grunn at Russland var trygt tredjeland for de aller fleste asylsøkere, uavhengig av hva slags oppholdstillatelse de hadde hatt i landet og at alle med behov for beskyttelse kunne søke om asyl i Russland. Videre het

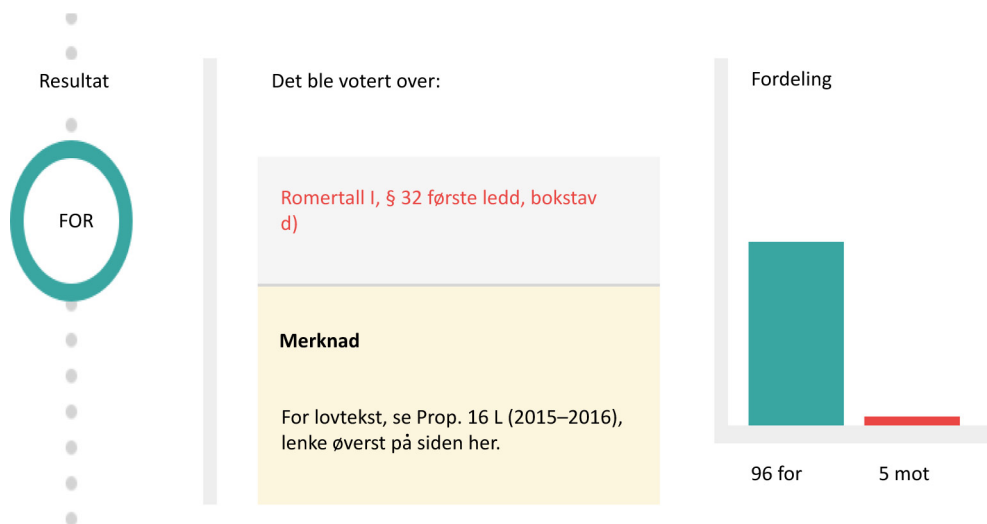
det i Prop. 16 L (2015–2016): «Departementet har besluttet å gjøre unntak fra hovedregelen om alminnelig høring, da den store tilstrømmingen av asylsøkere Norge nå opplever, nødvendiggjør at særlige tiltak iverksettes raskt.»

Stortinget sviktet som kritisk lovgiver

Allerede mandagen etter informerte Landinfo om at asylsystemet i Russland ikke kunne anses som tilfredsstillende og var preget av vilkårlighet. Stortinget aksepterte likevel en hurtigbehandling av regjeringens lovforslag, uten hverken høring eller komitebehandling. Under behandlingen i Lagtinget mandag 16. november 2015 stemte 96 stortingsrepresentanter for lovendringsforslaget. Bare 5 stortingsrepresentanter stemte mot regjeringens påstand om at asylsøkere kunne avvises og Russland ansees som et trygt returland, uavhengig av oppholdsgrunnlag.

Ny instruks om avvisning av asylsøkere på grensen trådte i kraft 25. november og statssekretær Jøran Kallmyr ønsket selv å være tilstede på Storskog. For å unngå at asylsøkere kom inn i landet, skulle all behandling skje og asylsøkerne snus på selve grensepasseringsstedet. Politiet og UDI mente dette ikke ville fungere og ville ta asylsøkerne til Vestleiren ankomstsenter for registrering og saksbehandling. Dette ble avvist. All saksbehandling skulle skje på grensen, fordi politisk ledelse mente signaleffekten var viktig.

Russiske myndigheter aksepterte retur av personer med oppholdstillatelse eller multivisum. Men justisminister Anundsen insisterte på at alle skulle forsøkes returnert, uavhengig av oppholdstillatelse. I ny instruks fra Justisdepartementet til Politidirektoratet 28. november slås det fast at «personer som sendes i retur tilbake fra Russland skal forsøkes returnert til Russland på nytt – om nødvendig gjentatte

Figuren er hentet fra Stortingets hjemmeside (tilgjengelig på <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/Voteringsoversikt?p=63964&dnid=1>) Prop.16 som det refereres til i figuren er tilgjengelig på <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-16-l-20152016/id2461221/>

ganger» (Gjengitt på nrk.no 14. april 2016). Dette ga noen dager med fullstendig kaos, hvor avvisningsvedtak ble skrevet for hånd og asylsøkere ble kasterbatter mellom norske og russiske myndigheter. Men etter 29. november har russerne «snudd» asylsøkere før de har kommet til norskergrensen. Russiske myndigheter har slått ned på salg av falske visum og andre former for smuglervirksomhet av asylsøkere gjennom Russland, og siden slutten av november har det ikke kommet noen asylsøkere til Norge over grensen mot Russland.

Realiteten etter regjeringens signalpolitiske øvelse på Storskog, var imidlertid at det store flertallet av sakene likevel må realitetsbehandles i Norge. Per 1. mars 2016 hadde 977 fått saken avvist med begrunnelse at de kom fra Russland som trygt tredjeland. Flere av disse sakene, hvor søkeren ikke har hatt varig, lovlig opphold i Russland, må vurderes på nytt. I fem av seks nemndmøter hadde UNE på samme tid omgjort UDIs vedtak om ikke å ta sakene til realitetsbehandling. UNE har vurdert at retur av disse personene til Russland i praksis ville utsette dem for risiko for å bli returnert videre til et livsfarlig område. To jemenitter måtte i februar hentes tilbake etter tvangsretur til Russland og flere syrere som ble avvist og returnert til Russland, har heller ikke fått beskyttelse av russiske myndigheter og har enten måttet returnere til Syria eller har søkt beskyttelse i andre europeiske land.

Strengest i Europa

Et bredt stortingsforlik om innstramningstiltak ble av FrP i november presentert som at Norge nå fikk Europas strengeste asylpolitikk. I desember ble Sylvi Listhaug utnevnt til innvandrings- og integreringsminister. Hun har som uttalt mål at Norge skal få en asylpolitikk blant de strengeste i Europa. I romjula sendte Listhaug svært omfattende innstrammingsforslag på høring. Forslagene gikk langt ut over rammene for stortingsforliket om innstramning og mange av forslagene ville få svært vidtgående konsekvenser. Forslagene fikk skarp kritikk fra en rekke organisasjoner og institusjoner. Også statlige fagetater som Statistisk sentralbyrå og UDI var sterkt kritiske til både bruk av statistisk materiale og manglende utredning av konsekvenser av flere av forslagene. Regjeringen har like fullt valgt å opprettholde de aller fleste forslagene, som behandles i Stortinget i løpet av våren.

Statsministeren har fremhevet at vi må lykkes med integrering, men velger i praktisk politikk å bruke ett år på å diskutere innstramningstiltak, som i flere tilfeller vil virke sterkt hemmende på integrering. Integreringsministeren krever at asylsøkere og flykninger raskest mulig må lære norsk, få seg arbeid og bli gode norske skattebetalere. Men i stedet for å stimulere til aktivitet, kutter regjeringen i norskundervisning i mottak. Prioritering av mulige retursaker gir lang ventetid før asylintervju for store grupper, og en særnorsk regulering hindrer asylsøkere i å søke midlertidig arbeid før asylintervjuet er gjennomført. For syrere, afghanere og irakere er ventetiden for asylintervju per april 2016 åtte måneder. Etter intervjuet må de vente inntil ytterligere åtte måneder på vedtak i saken. For mange av dem som kom i fjor høst, kan det bety godt over ett års passiv venting i asylmottak før det er avklart om de får oppholdstillatelse.

Til sammenlikning satser finske myndigheter på å ferdigbehandle alle søknader fra asylsøkere som kom i fjor innen utgangen av august i år. Finland fikk drøyt 32 000 asylsøkere i 2015. Landet hadde i årene før bare mottatt 3–4 000 asylsøkere, men har i imponerende grad klart å utvide mottaksapparat og trappe opp saksbehandlingskapasitet. Til Danmark kom litt over 21 000 asylsøkere i 2015. Den danske regjering fikk før påske i år på plass en trepartsavtale med danske arbeidsgivere og danske arbeidstakerorganisasjoner om en mer fleksibel språkopplæring og bransjebasert introduksjonsordning. Målsettingen er å få asylsøkere med opphold raskest mulig i arbeid.

Av de nesten 8 400 som fikk realitetsbehandlet sin søknad om asyl i Norge i 2015, fikk over 6 000 beskyttelse og snaut 200 opphold på humanitært grunnlag. Tidligere har norske politikere understreket at mennesker med beskyttelsesbehov skal tas godt i mot, mens innstramningstiltak skal motvirke at såkalt «grunnløse» asylsøkere kommer til landet. I en situasjon hvor tre av fire som fikk realitetsbehandlet sin søknad om beskyttelse i Norge i 2015, valgte regjeringen å rette noen av de tøffeste, nye innstramningstiltakene mot mennesker med beskyttelsesbehov.

Fremmedgjøre eller integrere?

Kravene til inntektsnivå og botid med utdanning eller arbeid før flyktninger kan få permanent opphold og familiegjening skal ifølge statsministeren stimulere til økt egeninnsats, raskere integrering og forhindre parallellsamfunn med alvorlige motsetninger i befolkningen. Listhaug hevder det er til barnas beste å gi unge afghanske asylsøkere midlertidig opphold til de fyller 18 år. Hun mener det er rimelig å påføre enslige mindreårige asylsøkere en usikker tilværelse i Norge, siden formålet er å gi signaler som vil forhindre andre afghanske familier i å sende sine barn med menneskesmuglere til Europa.

Fagmiljøer med erfaring med integrering og enslige mindreåriges situasjon advarer: Å gjøre det umulig for flyktningfedre å kunne gjenforenes trygt med sine familier før det har gått seks, syv år vil påføre dem store bekymringer og hemme integrering, samtidig som det vil tvinge flere kvinner og barn ut på farlig flukt. Det er ikke gode erfaringer med gruppen på drøyt 200 enslige mindreårige som har fått midlertidig opphold etter innstramningene under Stoltenberg i 2009. Et lite fåtall har returnert til hjemlandet, mange sliter med psykiske og fysiske plager og et flertall har forsvunnet fra mottak. Situasjonen for gruppen med midlertidig opphold står i sterk kontrast til den store gruppen enslige mindreårige asylsøkere som fikk opphold og ble bosatt i 2009 og 2010. I følge Statistisk sentralbyrå var 90 prosent av de unge afghanerne i utdanning eller arbeid i 2014. Etter fire år lå den desidert største gruppen av de enslige mindreårige ungdommene på nivå med den jevnaldrende befolkningen.

Gjennomgående mener fagfolk at de signalpolitiske innstramningene regjeringen foreslår for barnefamilier og unge med beskyttelsesbehov, vil hemme integrering.

Skal regjeringen ivareta rettssikkerhet og lykkes med integrering, bør den bli mindre opptatt av å sende politiske signaler og heller lytte til egne fagetater. En som bør lyttes til, er sjefen for Politiets Sikkerhetstjeneste. Benedicte Bjørndals oppskrift for å hindre utenforskap og radikaliserings er like enkel som den er utfordrende for regjeringens signalpolitiske tenkning: «Vi må ta unge enslige mindreårige asylsøkere inn i armkroken så de føler de kommer inn i samfunnet vårt. De må bli våre ungdommer», sier Bjørndal.

Men så lenge FrP har full kontroll over regjeringens innvandrings- og integreringspolitikk, er målet ikke lenger å redusere antallet «grunnløse» asylsøkere, for best mulig å integrere mennesker med beskyttelsesbehov. For både FrP-leder Siv Jensen og innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug handler en bærekraftig asyl- og innvandringspolitikk om å «bevare det velferdssamfunnet som vi har bygd opp gjennom generasjoner» (Nrk.no 2016). Skal vi klare dette, tåler landet ifølge FrP svært få flyktninger. I en situasjon hvor et stort antall mennesker flykter til Europa på grunn av krig og konflikt og dermed har beskyttelsesbehov, må Norge gjøres så lite attraktivt som mulig. Skal det komme så få som mulig til Norge – med eller uten beskyttelsesbehov – må signalpolitikken være avskrekkende. – Det handler om å stramme inn og å stille krav. Jeg skal ikke gi meg på tørre møkka, lovet innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug vårens FrP-landsmøte (Nrk.no 2016).

Litteraturliste

- Bergens Tidende* (2013) «Politiets ville gi opp Anundsens rekordmål». 03.02.2013. Tilgjengelig på <http://www.bt.no/nyheter/lokalt/Politiets-ville-gi-opp-Anundsens-rekordmal-3293685.html> Lesedato 09.05.2016.
- Dagbladet* (2013) FrPs viktigste krav i regjering: Frp-leder Siv Jensen kommenterer tv-debatt mellom FrPs Ketil Solvik-Olsen og Høyres Michael Tetzschner i Dagbladets valgkampbod 28. august 2013. Tilgjengelig på http://www.dagbladet.no/2013/08/29/nyheter/valg13/siv_jensen/politikk/fremskrittspartiet/28921667/ Lesedato 09.05.2016.
- Eurostats statistikk-database. Tilgjengelig på http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Statistics_on_enforcement_of_immigration_legislation Lesedato 09.05.2016.
- Klassekampen* (2014) «Forhandlar om Eritrea-retur» 19.06.2014. <http://www.klassekampen.no/article/20140619/ARTICLE/140619957> Lesedato 09.05.2016.
- Landinfo (2015) Eritrea National Service. Tilgjengelig på http://www.landinfo.no/asset/3235/1/3235_1.pdf Lesedato 09.05.2016.
- Nrk.no* (2016) «Listhaug: – Jeg gir meg ikke på tørre møkka». Tilgjengelig på http://www.nrk.no/norge/listhaug_-_jeg-gir-meg-ikke-pa-torre-mokka-1.12914508 Lesedato 09.05.2016
- Meld. St. 10 (2014–2015) Muligheter for alle – menneskerettighetene som mål og middel i utenriks- og utviklingspolitikken. Tilgjengelig på <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Meld-St-10-20142015/id2345623/> Lesedato 09.05.2016.
- NRK* (2015) «Regjeringen om Eritrea-rapport: – Håper det ikke er så ille». Tilgjengelig på http://www.nrk.no/urix/regjeringen-om-eritrea-rapport_-_haper-det-ikke-er-sa-ille-1.12399656 Lesedato 09.05.2016.
- Politisk plattform for Høyre–FrP-regjeringen (2013) 7. oktober. Tilgjengelig på <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/politisk-plattform/id743014/> Lesedato 09.05.2016.
- Prop. 16 L (2015 – 2016) Endringer i utlendingsloven. Tilgjengelig på <https://www.regjeringen.no/contentassets/eff39232eefb480dba625ab5c497f49f/no/pdfs/prp201520160016000dddpdfs.pdf> Lesedato 09.05.2016.
- The Asia Foundation (2015) A Survey of The Afghan People 2015. Tilgjengelig på <https://asiafoundation.org/resources/pdfs/Afghanistanin2015.pdf> Lesedato 09.05.2016.

Ann-Magrit Austenå

- UNE (2011) UNE Stornemnd om Eritrea. Tilgjengelig på <http://www.une.no/Aktuelt/Redegjorelser/Stornemnd-om-retur-til-Eritrea/> Lesedato 09.05.2016.
- UNHCR: Afghanistan 2015: <http://www.unhcr.org/pages/49e486eb6.html>
- FN (2013) UN Special Rapporteur Sheila B. Keetharuth's report to the UN general Assembly 28. Mai 2013
Tilgjengelig på http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session23/A.HRC.23.53_ENG.pdf Lesedato 09.05.2016.
- FN (2015) UNOG: UN Human Rights Council discuss Eritrea, June 23. 2015: [http://www.unog.ch/80256EDD006B9C2E/\(httpNewsByYear_en\)/2F14F9E8F37CBD6CC1257E6D005B1B31?OpenDocument](http://www.unog.ch/80256EDD006B9C2E/(httpNewsByYear_en)/2F14F9E8F37CBD6CC1257E6D005B1B31?OpenDocument)
- FNs Menneskerettighetskommisær (2015) UN Report of the commission of inquiry on human rights in Eritrea A/HRC/29/42 <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/CoIEritrea/Pages/ReportCoIEritrea.aspx> Lesedato 09.05.2016.
- VG (2013) «Går mot borgerlig asylbarnløsning» 17.09.2013. Tilgjengelig på <http://www.vg.no/nyheter/innenriks/solberg-regjeringen/gaar-mot-borgerlig-asylbarn-loesning/a/10135094/> Lesedato 09.05.2016.